

LBRIS

We know
books

Ilja Leonard Pfeijffer

La Superba

Traducere din limba neerlandeză și note de
Irina Anton

Casa Cărții de Știință
Cluj-Napoca, 2019

Cuprins:

Partea întâi

Cea mai frumoasă fată din Genova7

Primul intermezzo

We all live in a yellow submarine 118

Partea a doua

Teatrul altundeva..... 160

Al doilea intermezzo

Fatou yo247

Partea a treia

Cea mai frumoasă fată din Genova (reluare)287

Partea întâi
Cea mai frumoasă fată din Genova

1

Cea mai frumoasă fată din Genova lucrează în Barul cu Oglinzi. Poartă aceleași haine elegante ca toate celelalte fete care muncesc acolo. Are și un prieten care o vizitează uneori când e la lucru. El are părul dat cu gel și poartă un tricou fără mâneci, pe care scrie SOHO. E un nemernic. Uneori îi văd în oglinzi cum se sărută pe ascuns în colțul unde ea pregătește gustările pentru aperitiv.

Azi-dimineață am văzut lângă Via della Maddalena pe cineva care fusese jefuit. „*Al ladro!*” țipa el. „*Al ladro!*” Apoi un băiat a venit în fugă de după colț. Bărbatul alerga în urma lui. Purta o cămașă albă fără mâneci, avea un cap mare și o burtă proeminentă. Mi s-a părut un om cinstit care a învățat de mic copil să trudească pentru un salariu de mizerie. Băiatul a alergat în sus, către Via Garibaldi, de-a lungul cadranelui solar și, de acolo mai departe, în sus, pe treptele de la Salita San Francesco. Grasul jefuit n-avea nicio șansă.

Mai târziu am băut un pahar în Piazza delle Erbe. E un loc din acelea aparte, unde se înserează de la sine, fără să trebuiască să organizez eu ceva. Mesele portocalii sunt ale Barului Berto, cel mai vechi pub din piață, renumit pentru aperitivul său. Mesele albe aparțin tratoriei fără nume, unde

² Prinde hoțul! (în lb. italiană, în original). (N.t.)

n-ai cum să mănânci fără rezervare. Mesele roșii și galbene sunt ale mai multor cafenele, în spatele cărora se mai află o terasă, puțin mai jos. Le-aș putea căuta numele, dacă vrei. Stăteam la o masă albastră, în partea de sus a pieței, cu vedere la terasa Barului Berto. Mesele albastre aparțin localului Threegaio, întemeiat odinioară de trei homosexuali, cărora, după ce și-au stors creierii nopți întregi, nu le-a venit în cap un nume mai bun. Beam Vermentino³ din Golfo di Tigullio. Pe scaunul de bar rezemat de fațadă era așezată o impozantă femeie bărbătoasă, purtând ochelari de soare negri ca noaptea. Asta m-a liniștit, căci stă mereu acolo. Muzicanți stradali. Vânzători de trandafiri. Și atunci mi-a vorbit.

- Ai ceva de femeie în tine.

Își trecu degetele prin părul meu ca un bărbat care pune stăpânire pe ceva.

- Cum te cheamă?

Avea o voce de hamal.

- Știu. Te numesc Giulia.

În noaptea aceea, a avut loc o furtună scurtă, dar puternică. Tocmai mă îndreptam spre casă când s-a întâmplat. Am apucat să mă adăpostesc sub o arcadă. Mai târziu am văzut că avea și un nume oficial: Archivolto Mongiardino. Cerul negru se lumina într-un verde închis. Nu mai văzusem niciodată așa ceva. De ambele părți ale acestei streșini, ploaia cădea răpăind ca două grilaje de fontă trase în jos. A trecut în câteva minute.

Dar iluminatul public nu mai funcționa. Pe străduțele unde abia pătrundea lumina zilei, stăpânea bezna medievală a nopții. Casa mea nu era departe. O puteam găsi pe bâjbâite, eram sigur de asta. Exact, aici drumul urca. Asta trebuia să fie Vico Vegetti. La dreapta și la stânga am simțit schele. Fix unde trebuia. Era o casă în renovare. Și atunci aproape m-am împiedicat de ceva. O bârnă de lemn sau ceva asemănător.

³ Vin alb sec, produs în zona Genovei. (N.t.)

Asta părea să fie. Era periculos să stea în mijlocul străzii. M-am aplecat s-o dau la o parte. Dar la atingere nu părea să fie lemn, era prea rece și neted. Era și prea rotund ca să fie o bârnă. Se simțea ciudat la atingere, puțin murdar de asemenea. Am încercat să-mi fac lumină cu lanterna telefonului mobil, dar lumina era prea slabă. Eram aproape de casă. Am hotărât să ascund chestia aia în spatele containerelor cu moloz și să o examinez a doua zi. Eram curios. De fapt, voiam din tot sufletul să știu ce e.

Curvele sunt pentru masa de prânz. Ies la iveală pe la unsprezece, unsprezece și jumătate. Își fac veacul în labirintul de alei în triunghiul înclinat dintre Via Garibaldi, Via San Luca și Via Luccoli, de o parte și de alta a Via della Maddalena, pe străduțe întunecoase cu nume poetice ca Vico della Rosa, Vico dei Angeli și Vico ai Quattro Canti di San Francesco. Astea sunt alei unde soarele nu răzbate nici măcar la amiază. Acolo se sprijină nonșalante de tocurile ușilor sau stau așezate în pâlcuri pe stradă. Îmi spun cuvinte ca „amore”. Spun că mă iubesc și că vor să vin la ele. Spun că vor să-și treacă degetele prin părul meu. Sunt negre. Sunt mai negre decât umbra de culoarea antracitului în măruntaiele orașului. Adulmecă mirosul nopții ziua-n amiaza mare. Stau așa înfipite pe picioarele lor lungi și ochii lor aruncă fulgere de aroganță. Își înfig dinții lor albi în carnea albă și flască a bărbaților. Nu știu cum i-aș putea supraviețui uneia dintre ele. Funcționarii cu serviete de piele își iau speriați tălpășița.

Mai târziu i-am revăzut în Galleria Mazzini pe magistrații Genovei, îmbrăcați în cămășile lor, cu sacoul lor bleumarin aruncat peste umeri și cu servietele lor din piele de vițel

umplute cu foarte puținele documente cu adevărat importante și pe care doar ei le dețin. Le place să pășească aici pe marmură, de-a lungul antichităților expuse, datorită ecoului puternic făcut de pașii lor sub acoperișul de cristal. Grifoni cu stema Genovei pe piept poartă candelabrele în ciocurile lor încovoiate de trufie. Dacă mergi de la Piazza Corvetto luând-o prin Galleria, ajungi la operă. Unde altunde va?

M-am dus spre mare. În depărtare, un avion galben trecea razant pe deasupra valurilor. Lua apă. Ardeau pădurile din munți. Cunosco oameni care îți pot prezice vremea de mâine după cât de sus zboară rândunicile. Dar zborul la joasă altitudine al unui avion de stins incendiile e cel mai sigur indiciu pentru o vară înăbușitoare interminabilă.

Am achiziționat o garderobă nouă ca să mă mișc cu lejeritate, ca un om nou, în această elegantă lume nouă. Câteva costume de vară italiene, cămăși făcute la comandă, o pereche de pantofi eleganți, moi ca untul, dar cu vârful ascuțit ca un cuțit, și o pălărie de Panama veritabilă. M-a costat o avere, dar am privit-o ca pe o investiție necesară pentru a-mi accelera integrarea.

În seara aceea am stat de vorbă cu Rashid. Vinde trandafiri. Îl întâlnesc de câteva ori în fiecare seară. I-am oferit o băutură. S-a așezat lângă mine câteva minute. E din Casablanca, mi-a zis, e inginer specializat în aparate de aer condiționat și camere climatizate. În Casablanca are o casă mare, dar niciun ban. De aceea a venit în Genova, dar nu găsește nimic de lucru pentru că nu vorbește italiană. Peste zi încearcă să învețe italiană din filmulețe pe YouTube. Seara vinde trandafiri. Trece pe la toate terasele până la Nervi în fiecare seară. Apoi se întoarce. Dus-întors până la Nervi sunt douăzeci și patru de kilometri. Locuiește cu alți unsprezece marocani într-un apartament de două camere.

– Sigur sunt șobolani acolo. Dar, din fericire, nu prea mari. Orice marocan crede că în Europa te îmbogățești de la sine. Și desigur că se întorc de abia când au pus destui bani

deoparte ca să închirieze pentru câteva săptămâni un Mercedes și să joace teatru că au ajuns putred de bogați și plini de succes în Europa. E un basm care se repovestește tot mai frumos. Dar eu am văzut adevărul, Ilja. Am văzut adevărul.

Când mergeam spre casă, sus în vârful turnului de la Palazzo Ducale, flutura steagul. Nu era steagul Europei. Nu era nici măcar steagul Italiei. Era o cruce roșie pe fond alb: steagul Genovei. La Superba. Deasupra portului și în depărtare, deasupra munților negri ai Liguriei, auzeam grifonii țipând.

Și, atunci, mi-am amintit. În seara dinainte, mă împiedicaser de ceva în întuneric pe Vico Vegetti. Și ascusesem chestia aia în spatele containerului de gunoi. Însă iluminatul stradal funcționa acum și eram chiar curios.

Dar nu mai era acolo. La containerele de gunoi de mai jos, din colț cu Piazza San Bernardo, erau de toate, dar nimic de care te-ai fi putut împiedica. Ei bine, poate că nici nu era atât de important. În plus, mi-am dat seama că puținilor trecători li se putea părea oarecum ciudat că arătam atâta interes pentru containerele de gunoi. Cel puțin, nu asta era imaginea pe care aș fi vrut să mi-o croiesc ca mândru proaspăt imigrant în acest oraș. M-am dus acasă.

Dar puțin mai sus pe alee, unde erau schelele, se afla un container cu moloz. Mi-am amintit că în bezna din timpul penei de curent am încercat să mă sprijin de acele schele. Ca să mă amuz, m-am uitat dacă se află cumva acolo chestia aia. La început n-am văzut-o, dar apoi da. M-am uitat peste umăr dacă nu mă vede cineva și apoi am scos-o la iveală. M-am îngrozit de moarte.

Era un picior. Un picior de femeie. Fără urmă de îndoială, un picior de femeie. Și, aflat încă la locul lui, fusese frumos, suplu și lung, cu proporții ideale. Nu mai era încălțat cu pantoful, dar avea un ciorap, un ciorap lung și demodat, așa cum mai poartă doar fotomodelele de pe internet. Dar, una peste alta, stăteam deci în miez de noapte în noul meu oraș din străinătate, ținând în mâini un picior de femeie

amputat și, din diverse motive, nu mi se părea deloc începutul ideal al unei vieți noi. Poate era cazul să sun la poliție. De fapt, poate mai bine nu. Am pus piciorul înapoi și m-am dus la culcare.

Dar m-am trezit scâldat în sudoare. Cum am putut fi atât de prost. Puteam eu foarte bine să mă gândesc că, din motive personale, care, de altfel, pentru mulți ar fi fost perfect de înțeles, n-am vrut să am nimic de-a face cu un picior de femeie retezat peste care dădusem din întâmplare în spațiul public, dar tot îl ținusem în mâini. Ba chiar îl pipăisem de două ori până acum. Cu mâinile mele naive și transpirate de la căldura verii. Nu auzisem niciodată de amprente? Sau de urme de ADN? Și când piciorul urma să intre în atenția carabinierilor, ceea ce, una peste alta, era foarte probabil mai devreme sau mai târziu, aveau atunci să-l dea nepăsători la o parte ca pe al nu-știu-câtălea picior de femeie tăiat găsit pe alei sau nu cumva aveau să devină, totuși, un pic curioși să găsească răspunsul la întrebările cui îi aparținuse, cine realizase amputarea și dacă asta se petrecuse cu acordul proprietarei lui de drept? Și, de îndată ce li se stârnise curiozitatea, poate aveau să efectueze o simplă expertiză criminalistică? Și apoi n-ar fi fost foarte probabil să demareze o investigație în zonă? Trezește-te, fraiere.

Dar nu mai trebuia să-mi spun asta. Eram deja cât se poate de treaz. Mai mult, deja mă îmbrăcam. Era noapte încă, întuneric, nimeni pe stradă. Trebuia să acționez rapid. Piciorul era tot acolo. Nu aveam niciun plan detaliat despre cum să abordez situația, dar, pentru început, mi se părea înțelept să îndepărtez *corpus delicti* din spațiul public. L-am luat acasă și l-am pus în poziție verticală în fundul dulapului IKEA din dormitorul meu.

Vreau să fac parte din lumea aceasta. Când m-am trezit, am auzit cum Genova începuse să macine ziua în dinții ei cariați, vechi de secole. În mai multe locuri din zonă se dădeau găuri în dantura ei care se sfărâma. Vecinii se înjurau unii pe alții prin geamurile deschise. Pe zidul *palazzo-ului* de peste drum de dormitorul meu, cineva scrisese că niciun zâmbet nu poate fi descifrat. Altcineva scrisese că îi place mai mult clubul de fotbal Genoa decât Sampdoria, într-o formulare mult mai explicită. Un altul scrisese că iubește o fată pe nume Diana, care e pentru el ca un vis devenit realitate. Mai târziu, el sau altcineva tăiasse această mărturisire cu o linie. Era gunoi pe stradă. Porumbeii scurmau prin propriul lor găinaț.

Astăzi vor ajunge vase de croazieră cu turiști olandezi, nemți și danezi pe drumul lor de întoarcere dinspre Sardinia sau Corsica. Sosesc de zeci de ori pe zi și turiștii se vor rătăci puțin prin labirint, temători și fără multă tragere de inimă. Rareori se aventurează mult mai departe de aleile aflate la câțiva metri de Via San Lorenzo. Alții o vor lua pe jos pe Via Garibaldi către Palazzo Rosso și Palazzo Bianco și nu vor avea habar de jungla întunecată care li se întinde la picioare.

Iubesc turiștii. Pot să mă uit la ei și să-i urmăresc cu orele. Sunt înduioșători în încercările lor obosite de a scoate tot ce se poate dintr-o zi. Demult, când eram copil, înainte să plecăm în excursie cu școala, primeam o listă de lucruri pe care nu trebuia să le uit. Ultimul lucru de pe listă era mereu: buna dispoziție. Asta poartă turiștii în rucsac în vreme ce se târăsc pe străzi, încercând pe la fiecare colț să găsească pe hartă unde dracului sunt. Și ce naiba caută acolo. Din instinct de conservare, fiecare clădire li se pare frumoasă,

fiecare piață drăguță și fiecare magazin drăgălaș. Transpirația le curge șiroaie pe frunte. Ei cred că înțeleg lucrurile, dar sunt suspicioși la momentul nepotrivit, în timp ce nu se tem de adevăratul pericol. În Genova sunt și mai neajutorați decât în altă parte. Li se citește pe chip că nu pricep și sunt nesiguri, în vreme ce abia se urnesc prin labirint, târându-și picioarele. Îi iubesc. Sunt frații mei. Simt o mare afinitate față de ei.

Dar vreau să fac parte din această lume. Vreau să locuiesc ca un monstru fericit în labirint, împreună cu mii de alți monștri fericiți. Vreau să mă cuibăresc în măruntaiele orașului. Vreau să deslușesc și să înțeleg scrâșnetul din dinți al clădirilor ei vechi. Am ieșit pe ușă și am luat-o prin Vico Vegetti, Via San Bernardo, de-a lungul rampei de gunoi și al Pieței Venerosa, în jos, spre Via Canetto Il Lungo, ca să fac cumpărături la Di per Di. Am cumpărat detergent, grisine și o sticlă de vin. Apoi m-am întors acasă pe același drum. Dar, întâmplător, acum mergeam cu o pungă de plastic de la Di per Di. Punga aceea era *greencard-ul* meu, permisul meu de ședere, dreptul meu la azil. Toți puteau vedea că fusesem lăsat să intru. Toți puteau vedea că locuiesc aici. Abia dacă vorbisem mai multă italiană decât cuvintele „*prego*” și „*grazie*”, dar nimeni nu mă mai putea considera un intrus când îmi etalam punga de plastic de la supermarket. De la un chioșc de ziare am cumpărat „Il Secolo XIX”, ziarul local al Genovei. Îmi propusesem să-l citesc zilnic. L-am strâns cu mândrie sub braț, având grijă să fie împăturit astfel ca toată lumea să poată vedea că e „Il Secolo”.

Când am ajuns acasă, am studiat zidul casei. Locuiesc la etajul de jos al unui *palazzo* înalt de câțiva metri, pe o alee strâmtă care urcă abrupt. Etajul de jos este un concept relativ pe o alee cu o diferență atât de mare de nivel. În

⁴ - Vă rog (în lb. italiană în original). (N.t.)

⁵ Mulțumesc (în lb. italiană în original). (N.t.)

dreapta intrării, sub dormitorul meu, trebuie să fie un spațiu mare ce servește probabil drept depozit pentru restaurantul de la numărul unu *rosso*, care fusese închis din prima mea zi aici. Întreaga clădire e înălțată din bucăți cenușii de piatră, cu asperități pronunțate, ciment care se sfărâmă și ici-colo fâșii dintr-un strat vechi de tencuială. Una peste alta, totul era putred, părăginit și stricat. Dar așa era de secole și era mândră de asta. Când fusese construită, nu existau încă gaz, curent electric, apă curentă, televiziune sau internet. Toate aceste utilități au fost instalate provizoriu de-a lungul timpului, în exterior. Sunt trase cabluri de pe acoperiș de-a lungul fațadei, care ajung în diversele apartamente prin găuri date în perete. Au fost instalate în exterior și conducte de apă și canalizare, sub forma unui sistem dezordonat de țevi de plumb. Lângă ușa mea de intrare, vedeam cum o țevă groasă îmi intră în casă printr-o gaură. Și atunci am văzut din nou același autocolant:

*derattizzazione in corso
non toccare le esche*⁶

Autocolantul care îmi atrăsese deja atenția de câteva zile peste tot în oraș fusese lipit și pe conducta de apă care îmi intra în casă prin perete. Am zâmbit mulțumit. Nu locuiam într-un hotel. Locuiam într-o casă adevărată, o veritabilă casă genoveză, cu același autocolant ca atâtea alte case din oraș. Odată, ca să mă distrez, trebuia să caut ce însemna textul acela.

⁶ Deratizare în curs, nu atingeți momelile (în lb. italiană în original). (N.t.)

Chelnerița mea a căzut. Sau s-a întâmplat altceva. Deja de câteva zile nu mai dădusem de ea la Barul cu Oglinzi. Apoi am văzut-o mergând pe Salita Pollaiuoli în hainele ei de stradă. Mi-a zis „Ciao”. Avea cotul stâng bandajat și încheietura mâinii stângi era roz de la iod. Și pe piciorul ei stâng erau pete roz. Mai târziu, spre ușurarea mea, am văzut-o la lucru în hainele ei elegante de chelneriță. Cămașa ei albă avea mâneci scurte, deci bandajul și petele roz de pe braț erau vizibile pentru toată lumea. Petele de pe picior erau ascunse vederii de pantalonul negru. Dar își suflecuse cracul pantalonului până la gleznă, probabil fiindcă altfel tivul i-ar fi iritat prea mult rana de pe laba piciorului, rană care era la vedere pentru că purta pantofi decupați. Niște pantofi închiși i-ar fi provocat mult prea multă durere, de asta eram sigur. Am tot comandat câte o băutură de la ea și, de fiecare dată, am vrut s-o întreb ce se întâmplase și dacă era bine. Dar n-am îndrăznit. Mi-era teamă că mi-ar fi interpretat greșit întrebarea. Mi-era teamă că s-ar fi gândit la lunganul ei de prieten cu gel în păr, nemernicul, deși în seara aceea nu-l văzusem.

Am văzut cum se salută prietenii apropiați. Imaginează-ți. Tu ești grasul în tricou polo bleumarin. Îți porți pe cap ochelarii de soare. Te urci pe terasă pufnind și gâfâind. Te așezi fără tragere de inimă la o măsuță liberă, în timp ce, dintr-o singură mișcare, îți scoți telefonul mobil din buzunar. Vine chelnerița și te întreabă ce vrei de băut. Întrebarea era de așteptat, dar te enervează. Te uiți strâmb în jos și lași să-ți treacă prin fața ochilor, în minte, toate băuturile din lume, care îți stârnesc greața una mai mult ca alta. În cele din urmă, comanzi cu un gest de lehamite o Campari Soda. O comanzi în așa fel încât să le fie clar tuturor celor de pe terasă că pricepi că trebuie să

comanzi ceva odată și atunci comanzi o nenorocită de Campari Soda. După aceea, continui imediat să faci lucruri neclare cu telefonul mobil, iar pufnind și oftând, ceea ce înseamnă: sunt un om important și de aceea mă bate toată lumea la cap, dar telefonul ăsta mi se pare așa de căcat, dacă l-aș proiecta eu, aș face o treabă mult mai bună, dar nu mă interesează și, în plus, așa merg mereu lucrurile în țara asta, nici nu mă mir că economia merge atât de prost și că e o căldură insuportabilă. Asta înseamnă: tocmai am primit un mesaj de la prim-ministru, dar nu știu cum funcționează sărăcia asta și aș vrea ca ăla să mă lase odată în pace și să-și bată singur capul dacă trebuie sau nu să invadeze Afganistanul, dar nu despre asta vorbim aici, fără mine nu e în stare nici măcar să se șteargă la nas. După care ți se servește Campari Soda. Nu învrednicești băutura nici măcar cu o privire și cu atât mai puțin pe chelnerița care o aduce. Ești mult prea ocupat să oftezi și să pufnești, neînțelegând cum îți funcționează telefonul și cum poate cineva să inventeze un aparat al cărui mod de funcționare nici măcar nu îl pricepi. Chelnerița te întreabă dacă vrei să și mănânci ceva. Mormăi de neînțeles ceva exotic, cum ar fi: doar o farfurioară mică de măsline verzi fără sămburi cu sosul tabasco servit separat. Sau: gnocchi cu piper, fără pesto și cu o felie de lămâie înfipă într-o scobitoare. Sau arahide. Apoi ajunge prietenul tău. Se bucură să te vadă și se bucură, mai ales, că măcar azi nu a ajuns el primul și tu ești deja acolo. Strigă „Ciao!” chiar mai înainte de a intra pe terasă și, apoi, încă o dată „Ciao!” și, apoi, a treia oară „Ciao!” când se așază la masa ta. În tot acest timp, tu nu te uiți la el. Ești prea ocupat. Vine o chelneriță și pentru el și comandă și el ceva de băut. Tocmai ești ocupat să-i dai mesaj prim-ministrului și nu pricepi de ce căcatul ăla nu-ți expediază mesajul. Prietenul tău spune „Noroc”, dar înainte de asta mai încerci puțin celălalt număr al prim-ministrului. Nici ăsta nu merge. Oftezi și pufnești. Așa merg mereu lucrurile în Italia. Îți trântești mobilul pe masă cu un gest descurajat. Abia după aceea îți privești prietenul și spui

ceva de genul „Milano îl poate cumpăra pe Ronaldinho, dar puteam să-ți spun dinainte că Abramovici va decarta atunci 150 de milioane pentru Kaká. Inexplicabil cum nu investesc sezonul ăsta într-un apărător central. Inexplicabil!”.

În interior, Barul cu Oglinzi este o peșteră de porțelan. Afară oamenii urcă și coboară. Strada urcă spre Piazza Matteotti din fața Palatului Ducal. Poți spune și că merge către Via San Lorenzo sau Piazza de Ferrari. O ia și în jos. Dar majoritatea nu îndrăznesc să coboare. Atunci ajungi la San Donato, zonă turistică, asta e ok, dar, apoi, începe iar să urce. Stradone Sant'Agostino este cea mai puțin riscantă. Duce la mănăstire și la Facultatea de Arhitectură a Universității din Genova, în spatele căreia se află Piazza Sarzano. De la Piazza Sarzano te poți întoarce în jos, spre port, la mare. Dacă ții neapărat. Dar nu e recomandat. Zidurile medievale ale lui Barbarossa stau în cale. Și străduțele existente nu sunt de găsit pe nicio hartă. „Străduțe” e un cuvânt greșit. Sunt, mai degrabă, trepte. Sau cărări improvizate pe moment peste pietriș sfărâmat.

Strada care urcă și coboară se numește Salita Pollaiuoli. Dacă îndrăznești să o iei la dreapta înainte de San Donato, ajungi pe Via San Bernardo. De acolo, mai ai cât vezi cu ochii doar vreo cincizeci de metri până la Torre dei Embriaci, unde e un bar bun. Dar încearcă numai să-l găsești. Încearcă odată. Sunt curios dacă te mai revăd vreodată.

Sigur te voi revedea. Toată ziua îmi ies în cale aceiași oameni, chiar dacă labirintul se întinde de la Darsena la Foce, de la mare la munți, de la port la autostradă, de la stația Principe la stația Brignole. M-am întrebat cum de se poate una ca asta. Te-ai aștepta ca un labirint să fi fost construit ca să te pierzi de ceilalți, nu ca să dai tot timpul nas în nas cu ei și ca un labirint de mărimea aceasta să reducă la zero șansele de a te întâlni de două ori cu cineva. Dar acum înțeleg că e exact invers. Oamenii se pot evita unii pe alții într-un oraș rectiliniu cu bulevarde și străzi clare între casă

și birou, birou și sala de fitness, sala de fitness și supermarket, supermarket și casă, punctul de plecare și cel de sosire. Cine știe încotro se grăbește nu-și mai abate privirea și nu mai este băgat în seamă. Într-un oraș rectiliniu, oamenii sunt ca electronii dintr-un cablu de cupru, rapizi, interschimbabili și invizibili. Curentul poate fi măsurat, dar indivizii nu pot fi percepuți cu ochiul liber. Taman într-un labirint oamenii dau unul de altul. Niciun loc nu poate fi regăsit. Dar pentru că asta e valabil pentru toți, toată lumea rătăcește ziua întregă pe aceleași alei. Unii rătăcesc pe aici de o viață de om. Sau mai mult. Sigur te voi revedea, prietene. N-ai cum să găsești de două ori aceeași piață sau să mergi de două ori pe aceeași alee, numai dacă tocmai asta nu ți-ai propus.

M-am gândit azi la diferitele tipuri de fete.

Unele femei nu se încadrează în nicio categorie, e adevărat. Ca fata de la Barul cu Oglinzi. E făcută din alt aluat decât fetele: același din care sunt făcute surâsurile, înduioșarea și zilele de vară. Trebuie doar să existe ca să mă facă fericit ca un copilăș și să mă lase să plâng în gând pe umerii ei catifelaji. De aceea, pe ea nu o luăm în considerare. Vorbim despre fete, nu de rara epifanie a unei zeițe.

Înainte credeam că sunt de două tipuri: fete frumoase și urâte. Dar în lumina celor mai recente rezultate ale cercetărilor mele, acea dihotomie nu mai e valabilă, deși mă tem că simplitatea acelu model își va păstra mereu farmecul.

Firește că există fete frumoase. Nu e asta problema. Ai vrea să le desenezi cu grijă în creion. Ai vrea să patinezi pe curbele line cu buricele degetelor tale sigure. Cu limba unui